

ÓRATERV

Tantárgy:	Etika	Készítette:	Hajduné Tölgyesi Livia
Évfolyam:	5.	 Szakjai:	Tanító /magyar műveltségi terület/; etika-, ember- és társadalomismeret tanár
Az osztály/csoport:	5. a.	Intézmény neve:	Budapesti XIII. kerületi Számítástechnikai Általános Iskola
Témakör:	I. Személyes kapcsolatok	A tanév megjelölése:	2018-2019

Az óra témája: *Mi tesz vonzóvá és mi tesz ellenszenvessé valakit?*

Felhasznált irodalom: Tölgyesi Livia – Az erdei manó

Az óra céljainak megfogalmazása:

- **oktatási:** az elmúlt órákon tanultak ismétlése alapján hozzájuk kötni a következő tananyagrészt: a sztereotípiák szerepe a társadalomban
- **nevelési:** önálló feladatmegoldó gondolkodásra nevelés, egymás odafigyelésére-, segítségére nevelés; önellenőrzésre-, önfegyelmre-, kitartásra nevelés
- **képzési:** megfigyelőképesség, a problémamegoldó gondolkodási képesség fejlesztése, szép és hangsúlyos beszéd gyakorlása, az emlékező képesség fejlesztése
- **didaktikai:** az önálló gondolkodásra nevelés, logika fejlesztése, kulturált vita körülményeinek ismerete és alkalmazása

Időkeret	Tartalom	Tevékenységek		Munkaformák és Módszerek	Eszközök	Megjegyzés
		Tanári	Tanulói			
5'	<i>Órakezdés (rendhagyó módon, rövid drámapedagógiai felvezetés) köszönés</i>	Figyelemirányítás Kosztümös köszöntés, figyelemfelkeltés	Jelentés, egymásra figyelés	Frontális	Mesés elemek megjelenése: kalap, seprű	Vendégek köszöntése, én fekete köpenyben, seprűvel a kezemben és kalapban érkezem az osztályba.
3'	<i>Játékos ráhangolódás: Dramatikus játék elemeinek használata</i>	– Az elmúlt órákban milyen témakörrel foglalkoztunk? Vajon mi van a kezemben?	<i>Jó – rossz viselkedés elemeivel</i> Találgatások	Csoportos, kooperatív	A mesei eszközök használata	Ez a fajta feladat az osztály számára egy jól ismert témakör ismétlése: irodalom órán a mese témakört vettük

		– Összegezzétek egy-két gondolattal, hogy milyen érzés volt ezeket az eszközöket használni! Megváltozott-e bennetek valami?	Néhányan jelentkeznek (kuncogás, izgalom, érdeklődő magatartás) Igen... nem...			Az elmúlt órákon elhangzottak felelevenítése, összefoglalása, rendszerezése
2'	<i>Motiváció</i>	– Hoztam néhány papírbábot magammal, ám egyelőre csak a körvonalait láthatjátok. A későbbiekben magatok is használatba vehetitek őket, egyelőre azonban nincs más feladatok, mint figyelni: jelen esetben rám ☺.	Mindenki szerepelni szeretne, meg tudják fogalmazni (szérintem)	Frontális, közös figyelem	Néhány papírbáb: a manó, a macska, a boszorkány két féle megjelenítése	Egyelőre csak a hátoldalát mutatom meg.
1'	<i>Célkitűzés</i>	– A mai órán egy kérésre keressük a választ: Mi tesz vonzóvá és mi tesz ellen-szenvéssé valakit? – Ezt egy mese feldolgozásával tesszük. Figyeljete, bár én fogom felolvasni, közösen fogjuk megbeszél- ni.	Figyelem, némi fészkelődés...	Frontális		
5'	<i>Új anyag felvezetése: Az erdei manó című mese 3/4-nek elolvasása</i>	Én olvasom fel, s ennek több oka is van.	Figyelem	Frontális	A mese	Hangos, hangsúlyos olvasás, metakommunikációs eszközök kihasználása: hanghordozás, fel-felpillantás,

						elhallgatás stb. A folytatást ki kell találni.
10'	Az új anyag feldolgozása	<p>Az eddig hallott mese értelmezése.</p> <p>– Milyen szereplőkkel találkoztunk? Kivel tudnál azonosulni, és miért? – Találkozhattatok-e már az életben ezekkel a szereplőkkel? – Látott-e már valaki boszorkányt?</p> <p>– Tudja-e valaki, hogy miért üldözték régen azokat az embereket, akiket boszorkánynak tartottak?</p> <p><i>Néhány gondolatban összefoglalom, hogy kiket neveztek régen boszorkánynak és miért üldözték őket</i></p>	<p>Igen...</p> <p>Igen...</p>	Irányított beszélgetés,	Projektor,	<p>Előfordul, hogy valaki már „találkozott boszorkánnyal”. Érdemes megbeszélni, hogy hol, hogyan, milyen volt, és miből gondolta, hogy boszorkány?¹</p> <p>Motiváció az üldözésre: özvegyasszonyok életlehetőségei, megjelenése, megélhetési gyógynövénygyűjtők, kirekesztettség, harag és tehetetlenség, társadalmi – gazdasági nehézségek</p>
5'	Az új ismeretek alkalmazása	– Gondoljátok át, ti hogyan folytatnátok a mesét. Mi lenne szerintetek a jó befejezés erre?	Néhányan jelentkeznek, többen visszahúzódnak.	Egyéni gondolatok – csoportos megjelenítés		

¹ <https://www.youtube.com/watch?v=9pd2kE3ctMg>, 2' az elejéről

<https://www.youtube.com/watch?v=HR2yhFfRzL0> A boszorkányok pörölye – National Geographic dokumentumfilmje

		<p>Itt vannak a papírbábok, és azok a mesés kellékek, amelyeket magammal hoztam.</p> <p>– Szeretném, ha néhányan kipróbálnátok, hogy rátok milyen hatást gyakorolnak! Kérem, hogy játsszátok el a mese befejezését! Ti hogyan képzelitek el a mese folytatását?</p>				
5'	Új ismeret rögzítése	<p>– Meglátjuk, ám előbb szeretném, ha kipróbálnánk valamit! Kérek 2-3 önként jelentkezőt, akik elvégeznek egy kísérletet! Kérem a többieket, hogy egyelőre figyeljék meg a jelenetet!</p> <p>Utóbb megvitatjuk, hogy kit miért fogadnak el első látásra, vagy miért nem szimpatikus valaki? Kinek a véleménye hat rájuk?</p>	<p>Az a 2-3 tanuló megjeleníti, hogyan léphet az osztályba egy újonnan érkezett gyerek. Most találkoznak először egymással: az osztály és ő.</p>	<p>Egyéni, kooperatív, irányított beszélgetés</p>		<p>A jelentkezők fülébe sűgom, hogy mit kellene csinálniuk, miután egy pillanatra kimennek a folyósóra, majd bejönnek az osztályba, azokat a feladatokat megvalósítva, amit megbeszélünk (suttogva).</p>
7'	Összegzés	<p>A mese végének felolvasása, összegző megbeszélése:</p> <p>– Kinek okozott meglepetést? Milyen történetet hallottunk?</p>	<p>Mese volt, így, ebben a formában nem...</p>	<p>Frontális, egyéni, irányított</p>		

		<p>– Megtörténhetne-e ez a valóságban is?</p> <p>Milyen szerepe van a különféle érzéseknek a történetben?</p> <p>Melyik szereplő, hogyan viselkedett a végén? Az előzetes ismereteink alapján ez vártuk tőle, vagy meglepetés érte az olvasót?</p>				
1'	Óra végi értékelés	<p>Köszönöm szépen az együttműködést. Úgy gondolom, hogy megértettétek a véleményalkotás előfeltételeit, és remélem, hogy kellő módon alkalmazzátok a továbbiakban. A munkákat órai 5-sel jutalmazom.</p>	Örömmel veszik tudomásul a jegyet 😊.	Frontális		
1'	Házi feladat	<p>Kérem, hogy a mai óráról készíts magadnak egy összefoglalást a füzetedbe: képregény formátumban!</p> <p>Legalább 5-6 rajz legyen benne, a megfelelő szóburékkal.</p> <p>A következő órát ezzel foguk kezdeni, megnézzük egymás munkáját, és megbeszéljük.</p>	Előveszik a lecke-füzetet	Frontális	Leírni a lecke-füzetbe	Szóban összefoglalni és a táblára felírni az ott-honi feladatokat.

Tölgyesi Livia – Az erdei manó

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy kerek erdő. Ebben a kerek erdőben élt egy öreg manó. Bizony megvan annak már száz esztendeje is, hogy a hatalmas tölgy gyökerei között, egy őszi napon világra jött. Első dolog, ami a keze ügyébe került egy makkocská volt, s attól kezdve ez lett kedvenc eledele. Rá is ragadt a név: Makk, a manó.

Makk, a manó nagyon szerette az erdőt, s az erdő lakói is őt. Megszokták aggódó szeretetét. Örömet, bánatát bárki megoszthatta vele, s tudták, hogy a zöld sipkás manóra mindig számíthatnak. Ő pedig nem bánta, ha tölgyfaháncsból készült apró cipői elnyúttek lettek, vagy a moharuhája megkopott. Egyetlen dologhoz ragaszkodott nagyon: deresedő hajfürtjeit takaró apró zöld sipkájához, amit még kicsiny korában, manó Nagypótól kapott.

Egyik nyári napon hirtelen érkezett, hatalmas vihar kerekedett, de nem akármilyen ám! Fekete, fergeteges fellegek szárnyán visszatért a hétfejű sárkány, és sodorta magával a fák levelét, állatok álmát, mígnem egy farkcsapással lesodorta az égről még a vidáman világító Napot is. Éjsötét időszak vette ezzel kezdetét. A kis állatok sírtak-ríttak, mert nem találták az anyjukat, a fák levelei kornyadoztak, mert nem kaptak elég fényt, a kis patak pedig kisiklott a medréből, mert a sötétben eltévedt.

Makk, a manó rögtön kapva kapta magát, és szapora léptekkel indult társakat keresni a bajban: mentenék meg együtt az erdőt. Ám annyira rettegett mindenki a sárkánytól, hogy bizony rendre zárva találta az ajtókat. Bánatában azt se nézte hova lép. Csak akkor kapta fel a fejét, amikor valamiféle puha kupacba botlott. Egy kóbor szentjánosbogár piciny fényénél, fa alá szorult fekete macskát pillantott meg. Pislantásnyi ideig sem gondolkodott. Nekifeszült hátával az ágas-bogas fának, és addig-addig taszigálta, mígnem a bajba jutott állatot kiszabadította. Eltörött a macska lába. Ő azonban gyorsan ágat ragadott, indát szakajtott, és már sínbe is rakta a fekete kandúr kacská végtagját.

– Ejnye már, no! Irgum-burgum, varangy mája! – hallatszott ekkor a háta mögül egy félig sem kellemes, sipítózó morgás. – Segítsd azonnal a hátamra ezt a kosarat, te kis vakarcs!

Makk, a manó a sérült állatot ölében tartva fordult a hang irányába.

– Szép jó napot, öreganyám. Segítek én jó szívvel, csak ezt a szegény párát vegye addig el tőlem – köszönt illendően oda, miközben a macskát odanyújtotta.

– Te varangyok bérence! Mit csináltál a macskámmal? Engedd el, de rögtön, mert denevérré változtatlak! – sipákolta a banya, akit csak most ismert fel az öreg manó.

Csakhogy, felnyaffant halkan a macska, mire megenyhült a boszorkány arca, és egész más hangon morogta a következő szavakat:

...

– Nnna, te zöld vakarcs! Jót tettél a kandúrommal... pfúj, de szörnyű még gondolnom is erre, de jó tett helyébe, jót várj! – fintorodott el közben a boszorka.

– Köszönöm jószágodat... – válaszolta... volna Makk, a manó, de a banya felhörrent:

– Ne hálálkodj, mert meggondolom magam!

– Jóóó, akkor azt szeretném kérni, hogy segíts a hétfejű sárkányt elűzni, hadd világítson újra a Nap!

– Piha! Ha csak ez kell – morgott maga elé a banya, majd éles hangon kántálni kezdett: – *Sárkány szárnya rebbenjen, mind hét feje repedjen, gonosz szája legyen tátva, torkán akadjon a nyála, varangy vére serkenjen, a szemébe lövelljen, testét a föld nyelje el, erdő fénnel teljen fel!*

Ahogy az átok végére ért a boszorka, villámlott egy hatalmasat, és dörgött az ég borzalmasat. Mintha kettényílt volna a föld, akkora robaj keletkezett, és egy pillanatra talán még az eddiginél is sötétebb lett. Majd szép lassan visszakúszott helyére a Nap.

Makk, a manó eltátotta a száját, és kereste a banyát meg a macskát, de csak húlt helyüket lelte.

– Ha akarod, ha nem, én bizony köszönöm a segítséget! – kiáltotta el magát boldogan mindenki manója, majd még dűnnyögött az orra alatt egy kicsit: – Az erdő népe nevében is!

Makk, a manó örömeiben dalra fakadt, mire az állatok előmerészkedtek rejtekükből. A Nap hétágra sütött, a levelek visszanyerték zöld színüket, és a csörgező kis patak is megtalálta elveszettek hitt medrét. Az öreg erdei manó pedig máig is él, ha meg nem halt.

Így volt, nem így volt, higgyétek el, mese szólt!